

2. Коробова І.В. Впровадження в навчальний процес нестандартних уроків фізики як засіб підвищення мотивації учнів [Текст] /З.О.Гузенко, І.В.Коробова // Пошук молодих. Вип.18: Зб. матер. Всеукр. студ. наук.-практ. конф. [STEM – освіта як напрям модернізації методик навчання природничо-математичних дисциплін у середніх і вищих навчальних закладах] (Херсон, 26-27 квітня 2018 р.) / Укладач: В.Д.Шарко. – Херсон : Видавництво ХНТУ, 2018. – С. 28-30.

ВПРОВАДЖЕННЯ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС НЕСТАНДАРТНИХ УРОКІВ ФІЗИКИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ

Гузенко З.О., Коробова І.В.

Херсонський державний університет.

Одним із найголовніших завдань в сучасних умовах викладання в школі для вчителя стає пропагування нестандартного способу мислення, розвиток творчого потенціалу кожного окремого індивіда, заохочування до усестороннього розвитку. Останнім часом спостерігається втрата учнями інтересу до занять, для запобігання цьому процесу на зміну традиційним урокам приходять *нестандартні, нетрадиційні* уроки, головною метою яких є заохочування учнів до навчального процесу і викликання зацікавленості в підвищенні рівня власної освіченості.

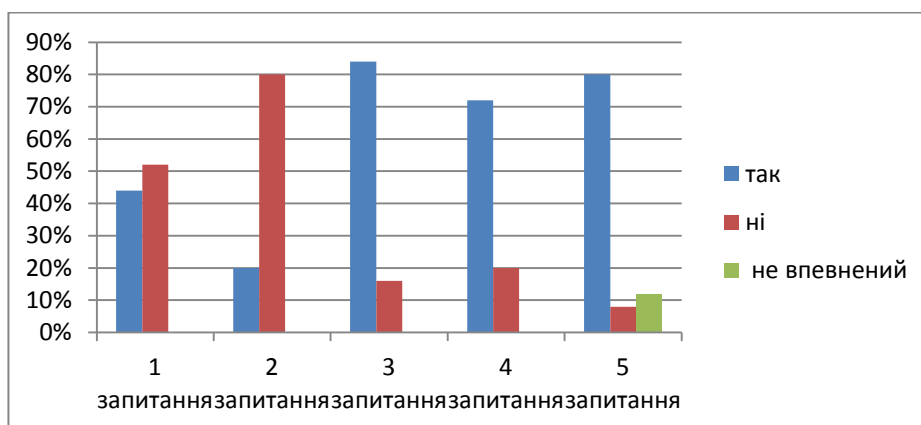
Мета статті полягає у виявленні ступеня впровадження у навчальний процес нетрадиційних уроків фізики та уподобання учнів щодо їх проведення. До **завдань**, які необхідно було розв'язати увійшли: а) аналіз науково-методичної літератури з теми дослідження; б) аналіз відповідей учнів сьомого класу на питання анкети щодо впровадження у навчальний процес нетрадиційних уроків фізики; в) визначення ступеня впровадження нетрадиційних уроків в навчальний процес.

Під час проведення дипломного дослідження нами з'ясовано, що урок як форму організації навчальної діяльності вивчали дидакти Н.Волкова, А.Кузьмінський, І.Малафіїк, В.Онищук, О.Савченко, М.Фіцула та ін.; фахівці з методики навчання фізики та вчені-педагоги, такі як П.Атутова, С.Батишева, Т.Гончаренко, В.Зубов, А.Калашников, В.Ледньова, М.Скаткін, С.Шаповаленко, В. Шарко та ін. [3]. Нетрадиційним урокам як формі організації навчального процесу присвячені роботи О.Антипова,

Д.Румянцева, Н.Волкова, Н.Мойсеюк, В.Паламарчук, І. Підласий, Т.Селевко, М.Фіцула, В.Шарко та ін. Проблеми мотивації навчальної діяльності присвячені роботи таких науковців як Л.Божович, А.Леонтьєв, І.Подласий, А.Реан, А.Маркова та ін. Ми припустили, що оскільки проведення нетрадиційних уроків пов'язане з ретельною підготовкою вчителя, вони рідко їх застосовують у своїй роботі. Окрім того, вчителям фізики доцільно мати методичне забезпечення до їх організації [1].

Під час дипломного дослідження на допомогу вчителям фізики в якості методичного забезпечення нами були розроблені п'ять нестандартних уроків з розділу «Взаємодія тіл» для учнів сьомого класу: урок-рольова гра «Суд над інерцією», урок - наукове дослідження «Атмосферний тиск», урок-КВК «Тиск твердих тіл, рідин і газів», урок-КВК «Хай живе сила тертя», театралізований урок «Архімедова сила. Легенда Архімеда». Для розробки сценаріїв уроків нами був використаний та доопрацьований матеріал авторів О.Демидюк, О.Ткаченко, М.Федьович [2]. Зазначені уроки були проведені під час проходження педагогічної практики у загальноосвітній школі.

Після вивчення даного розділу нами було проведено опитування учнів. Запропонована анкета дозволила виявити ступінь впровадження у навчальний процес нетрадиційних уроків вчителями фізики Херсонських шкіл та уподобання учнів щодо проведення даної форми навчальних занять. Загальна кількість учнів, що прийняли участь в експерименті становить 25 осіб. Результати анкетування представлено на рисунку 1.

Рис.1. Ставлення учнів до проведення нестандартних уроків фізики

Аналіз відповідей учнів на питання анкети свідчить, що 52% не знають, що таке нетрадиційні уроки, 44% знайомі з цими видами уроків. Учні констатують, що вчителі майже не проводять нестандартні уроки, зокрема, лише 20% опитаних учнів на питання «чи часто вчитель фізики проводить уроки в такій формі» відповіли, «так», і 80% - відповіли «ні». Проте 84% школярів хотіли б, щоб вчителі частіше використовували нестандартні уроки і лише 16 % не мають такого бажання. Аналіз відповідей учнів на запитання «вчителі яких дисциплін частіше використовують нестандартні уроки?» свідчить про те, що нестандартні уроки частіше використовують вчителі природничо-математичних дисциплін – 72%, а 8% учнів вважають, що частіше нестандартні уроки використовують вчителі гуманітарних наук, 20% учнів не дали відповіді на запитання. На запитання «чи підвищився ваш інтерес до фізики після впровадження нестандартних уроків в навчальний процес?» 80% опитаних учнів відповіли «так», 8% - відповіли «ні», і 12% учнів не впевнені у цьому.

Аналіз результатів анкетування учнів дав підстави для таких висновків. 1.Вчителі фізики, як ми й передбачали, рідко проводять нестандартні уроки фізики. На нашу думку, це пов'язано, перш за все, з тим, що такі уроки потребують ретельної та тривалої підготовки. По-друге, вчителям потрібне методичне забезпечення до їх проведення, що скоротило б час їх підготовки до уроку. 2.Більшості учнів подобається така форма організації навчального процесу, і вони хотіли б, щоб вчителі реалізовували її в подальшому.

З'ясовано, що нестандартні уроки сприяють підвищенню мотивації учнів до вивчення фізики, про що свідчать позитивні зрушення у рівнях її розвитку.

Література:

1.Гузенко З.О. Результати педагогічного експерименту з розвитку мотивації учнів шляхом впровадження нетрадиційних уроків фізики /З.О. Гузенко, І.В.Коробова // Пошук молодих. Вип.17: Зб. матер. Всеукр. студ. наук.-практ. конф. [STEM – освіта як напрям модернізації методик навчання природничо-математичних дисциплін у середніх і вищих навчальних

закладах]. (Херсон, 20-21 квітня 2017 р.) /Укладач: В.Д.Шарко. – Херсон : ПП Вишемирський В.С., 2017. – С.53-55.

2.Демидюк О.В. Нетрадиційні уроки фізики в школі: Навчальний посібник для фізичних спеціальностей. /О.В.Демидюк, О.К.Ткаченко, М.В.Федьович. – Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2007. – 318 с.

3.Подласий І.П. Педагогіка / І.П. Подласий. – М. : Просвещение, 2006. – 324 с.